

Ἀλίκη Παπαχρήστου

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι παραδεδίχοντες

Εἰς τὰς ἑξοχικὰς ἐπαύσεις των οἱ Ρωμαῖοι διερχόμενοι τὰς καυστικὰς ἡμέρας τοῦ θέρους, ἀπέφευγον πᾶσαν ἐργασίαν κοπιώδη ἢ δυσάρεστον. Ἐσχολοῦντο εἰς διαφόρους παιδιὰς, κύριον δὲ μέλημα αὐτῶν ἦτο ἡ εὐθυμία... Ὁ Αὐτοκράτωρ Ὀκταβιανὸς διεσκεδάζε μετὰ τὸ ψάρευμα. Ὁ Σκηπτῶν μετὰ πέθου κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνέγερσιν οἰκίσκων ἐκ λιθαρίων ἢ κογχυλίων μετὰ τὸ πέρας δὲ αὐτῶν καὶ τὴν ἠθικὴν εὐχαρίστησιν τῆς ἐπιτηδεύσεώς του, ἔθετε τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἀριστουργήματά του ὡς σημεῖον σκοποβολῆς καὶ διεσκεδάζε κατεδαφίζων αὐτὰ ἀνὰ ἓν. Ἐν ἡμέραις κακοκαιρίας ἐκλείετο εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν ἀπαγγελίαν. — Ἡ ἐν τῇ ἑσοχῇ διαμονὴ ἔθεωρετο παρὰ τοῖς Ρωμαῖοις ὡς ἄκρα εὐδαιμονία. Ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν ἀντιθαλάμνων τῶν πλουσίων ἀστῶν, τῶν ἀνακτόρων τῶν μεγιστάνων, τῶν πλατειῶν, τῶν στοῶν, τῆς τέχνης ἐν γένει, τῶν ψυχρῶν ἀγαλμάτων, ἀγγείων καὶ ἐπιβλητικῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς αἰωνίας πόλεως ἦτο ἤδη ὄνειρον, εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ὁποῦ ἦρκει ἡ δροσιά, αἱ τερπναὶ ἀσκήσεις, αἱ διασκεδαστικαὶ ἐκδρομαί, αἱ ἐλαφρὰ ἀναγνώσεις, τὰ λουτρά καὶ αἱ οἰκογενειακαὶ πανηγύρεις... Ὁ Πλίνιος μᾶς περιγράφει τὰ ἑξοχικὰ αὐτὰ ἐνδιαστήματα, ἰδίως τοὺς ἰδιαιτέρους αὐτῶν κήπους, ἐξαίρων τὴν ὡραιότητα τῶν σπαλίων φυτῶν καὶ δένδρων, τὴν καλλιτεχνικὴν διακόσμησιν τῶν διαδρόμων καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ὑδάτων. Δὲν φαίνεται ὅμως νὰ εἶναι πιστὴ ἡ περιγραφὴ τῆς κλασικῆς Ρωμαϊκῆς ἐπαύσεως... Οἱ Ρωμαῖοι προϋτίμων, ὡς γνωστόν, τὰ χλωδῆ σπῆλαια, μετὰ τοὺς πρασί- νους των τάπητας καὶ τοὺς ἐκ κισσοῦ, ῥόδων, καὶ ἰων διακόσμους των, ἠρέσκοντο εἰς τὰ δασύλια μετὰ τὰς λίμνας των, ἀναπαύεμενοι ὑπὸ τὴν σκίαν τῶν πυκνῶν δένδρων ἐν συνόλῳ ἐζήτουν ὡς καταφύγιον ἐκ τῆς κοσμικῆς τύρβης, διαμονὴν παραπλησίαν τῶν Νυμφῶν. — Οἱ प्रा- σινοὶ λέφοι τοῦ Τίβολι, ἡ δροσερὰ Presente, καὶ

ἰδίως τὰ ὕδατα τῆς Βαῖα, ἀφιερωμένα εἰς τὴν Ἀφροδίτῃ, καὶ τοὺς Ἑρωτας, προσέλκουν κατ' ἔτος τοὺς πατρικίους τῆς Ρώμης. Τὰ περίχωρα τῆς Πομπηίας ἦσαν ἰδιαιτέρως ἀγαπητὰ εἰς τοὺς Ρωμαίους. Εἰς τινὰς ἐπαύσεις ἀνασκαφείσας παρὰ τῶν Boscareale ἀνευρέθησαν ἀνέπαφοι ἔτι, αἱ αἰθουσαὶ τῶν λουτρῶν καὶ τὸ κομμιωτήριον τῶν κυριῶν πλήρως ἐπιρριπνῶν καὶ διαφόρων κοσμητικῶν. — Ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ κοσμικοῦ θορύβου ὁ Κικέρων ἐξέλεγε μεταδὶ τῶν τριῶν ἐπαυλείων του ὡς διαμονὴν ἐκείνην, ἣν ἀνταπεκρίνετο εἰς τὰς ἰδιοτρόπους διαθέσεις του τῆς στιγμῆς.

Ὁ Ὀράτιος ἐστεμνόμενος μετὰ μύρτα καὶ ῥόδα ἐγεύετο τὸν φημισμένον εἶνον τοῦ Τίβολι περιστοιχόμενος ὑπὸ ἐκλεκτῆς συντροφιάς. Ἐν τῇ εὐθυμίᾳ του ἐνίστε ἐσκέπτετο θαυμάζων τὰ δένδρα τῶν κήπων του, ὅτι ἡ κυπάρισσος μόνον θὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς τὸν τάφον, ἀλλ' ἡ μελαγχολία ἦτο διαβατική, καὶ διεσκεδάζετο αὐτοστιγμὴ ὑπὸ τὸ γλυκὺ μουρμούρισμα τῆς Ἀνιένης, καὶ ὁ ποιητὴς ὕμνει τὰς ὡραιότητας τῆς φύσεως, λησιμονῶν τὰς σκληρότητας τῆς τύχης.

Τίβολι

Μ. Ἰγγλέση.

★ ★

Τὰ μεταλλεῖα τῶν φωνῶν

Σήμερον τὸ ἀσφαλέστερον μέσον νὰ κερδίῃ κανεὶς ἀφθονα χρήματα εἶναι νὰ ἔχη φωνήν. Ὁ Καροῦζο κερδίζει ἑκατομμύρια μετὰ τὴν φωνήν του. Ὁ Μπένσι, ὁ μόνος ἀντίπαλος τοῦ Καροῦζο, εἰς τὸν «Ριγολέττον» συναθροίζει ἑκατομμύρια εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Ἀπὸ μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Ροσσίνι, πληροφορούμεθα ὅτι τὸ 1830 μίαν ὕψιφωνος δὲν ἐκέρδιε περισσότερα ἀπὸ 1300 γράγκα τὸν μῆνα. Ἐνας βαρύτονος μάλιστα ἐκέρδιε χίλια καὶ ἓνας τεनόρος 1100. Ἀπὸ τὸ 1830 οἱ καλλιτέχναι τοῦ μελοδράματος ἀρχίζουν νὰ κερδίζουν περισσότερα. Ὁ τεनόρος Δαντέλλι ἐπηληρώθη 38,

Περσέφονη Γρυπάρη - Μοδχούλα

οοο φράγκα διὰ νὰ τραγουδήσῃ ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας εἰς τὴν βασιλικὴν Ὀπεραν τῆς Μαδρίτης. Τὸ 1858 ἡ Οὐγγερ, περίφημος πρίμα, λησμονηθεῖσα σήμερον, ἔλαθεν 72.000 φρ. διὰ μίαν σαζόν. Εἰς τὸ Λονδὶνον ἐπληρώθη 15.000 φρ. διὰ 3 παραστάσεις. Ὁ Ρουμπίνι, ὁ καλλίτερος τενόρος, εἶχεν 195.000 τὸν χρόνον, εἰς τὰς ὁποίας προσέθετον ἄλλας 100.000 ἐργαζόμενος κατὰ τὰς διμηνύουσ διακοπὰς εἰς τὸ Λονδὶνον.

* *

Τί διαβάθουν οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς;

Ὁ Μπουρζὲ διαβάθει σχεδὸν ἀποκλειστικῶς κοινωνιολογικά βιβλία ὁ Μωρίς τὰ μυθιστορήματα τοῦ Δοστογιέσκου ὁ Ταχιὰς βιβλία, μαγειρικῆς ὁ Πιέρ Λουὶ μόνον ἐλευθερά βιβλία ὁ Ροστάν... λαικὰ, εἰς τὰ ὅποια ζητεῖ τὰς μάλιστα ἀσυνήθεις λέξεις, διὰ νὰ τοῦ εἶνε δυατὸν νὰ παρουσιάζῃ διαρκῶς νέους στίχους. Ὁ Πιέρ Λοτὶ ἔχει γούστο ἀντίθετα ἀρὰς ἔλους τοὺς ἄλλους· δὲν διαβάθει τίποτε.

ΜΙΑ ΒΕΛΛΑ

Τὸ φτερωτό σὸν πέρασμα σὰν γέμματα μ' ἐφάνη,
ἦταν ἀφρός κ' ἐσβύστηκεν, ἦταν ὀνεῖρον πλάνη,
Τοιγύθω σὸν μοσχοβολιὰ παρθενικὰ σκορποῦσες,
Ὡ, τί καλὴ ποῦ θάσονται ὦν λίγο μ' ἀγαποῦσες!

Καὶ τὰ μαλλιά π' ἐπλέκονταν στὴν κεφαλὴ σὸν γέγρα
καὶ τ' ἄλικά τὰ χεῖλια σὸν, τ' ἄλικά σὰν πορφύρα,
τὰ μάτια σὸν τὰ γαλὰνὰ ποῦ σπύθες ἐπέτοῦσαν
κόσμονος ὠνευροφάνταχτονς στὰ βάθρεια τοὺς ἐκλειδοῦσαν.

Ὡ, τί καλὴ ποῦ θάσονται ὦν μ' ἀγαποῦσες λίγο,
ὅ,τι γι' ὦν θέλω νὰ σοῦ πῶ μέσ' τὴν καρδιὰ μου κορβὸν,
κ' εἶμαι βοηθὸς καὶ σιωπηλὸς στὸ πέρασμα σ' -ὦ, μόνη,
Ἐλέρσας κ' ἐχάθηκες σὰν τὸν ἀφρό, ποῦ λυώνει.

ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΓΟΛΓΟΘΑΣ

Α. ΤΣΕΧΩΒ

Ο ΚΩΜΙΚΟΣ

ΚΩΜΙΚΟΣ Ἰδὼν Ἀντίμωβιτς Βορομπιῶφ - Σοκολῶφ ἔθεσε τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια τοῦ πλατυτάτου πανταλονίου του, ἔστρεψε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἐβύθησε τὸ ἀνερπὸν βλέμμα του εἰς τὰ παράθυρα τῆς

ἀπέναντι οἰκίας. Παρήλθον πάντε λαπτὰ σιγῆς.

— Πλήξῃς! ἐχαστήθη ἡ ingénue Μάρια Ἀνδρέεβνα. Τί σιωπάτε, Ἰβάν Ἀντίμωβιτς! Μία ποῦ ἤλθατε καὶ μ' ἐμπόδισατε ἀπὸ τὴν μελέτη τοῦ ρόλου μου, πῆτε κατὶ! Εἴθετε ἀνυπόφορος μ' αὐτὴ σας τὴ σιωπῇ, σὰς βεβαίω.

— Χρὶ!... Θέλω νὰ πῶ ἓνα πράγμα, μά... διατάξω... Ἄς σὰς τὸ πῶ ἔξωθεν μὲ ὅλη μου τὴν ἀπλότητα, τὴν εὐληκρίαν, δίχως ντελικατέσας καὶ ὑπαινιγμούς... χωριάτικα... σεῖς ῥπορεῖ νὰ μὲ θυμώσεται, νὰ μὲ κατακρίνεται, νὰ μὲ περιπαίζειτε... Ὅχι, κάλλιον νὰ σιωπήσω! Ἄς περιορίσω τὴ γλώσσά μου, νὰ μὴ μὲ βρῇ κανένα κακό...

«Τί νὰ θέλῃ ἄρ' αὖ νὰ μοῦ πῇ; ἐσκέφθη ἡ ingénue. Εἶνε ἀνήσυχος, τὰ βλέμματά του παράδοξα, δὲν τὸν χωρεῖ ὁ τόπος... Ἐχει γούστο νὰ μοῦ ἐτοιμάξῃ καμμιὰ ἐρωτικὴ ἐξωμολόγησι!... Χρὶ!... Βρίσκει κανεὶς τὸν μπελᾶ του μὲ ὅλους αὐτοὺς! Χθὲς τὸ πρῶτο βιολεῖ μοῦ ἐξωμολογήθη, σήμερα καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς δοκιμῆς ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ἐστέναξε... Ἐχασαν τὰ μυαλά των ὅλοι καὶ δὲν ξέρουν τί νὰ κάμουν...»

Ὁ κωμικὸς ἔφυγεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἐπλησίασε τὸ κορμὸ καὶ ἤρχισε νὰ περιεργάζεται τὰ διάφορα ἀντικείμενα τὰ τοποθετημένα ἐπ' αὐτοῦ.

«— Μάλιστα... Θέλω νὰ τὸ πῶ, μὰ φοβοῦμαι... δὲν ἔχω τὸ θάρρος... Ἄρα σὰς τὸ πῶ μ' ὅλη μου τὴ ρωστικὴ ἀφέλεια, θὰ μὲ ὑβρίσεται χωριάτῃ! μουζίκε! καὶ τὰ παρόμοια... Σὰς ξέρουμε... Προτιμώτερο νὰ σιωπήσω...»

«Ἀλήθεια ὅμως, τί νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ κανεὶς στὰ ἐρωτικὰ του λόγια; ἐξηκολούθει νὰ σκέπτεται ἡ ingénue. Εἶνε τόσο καλὴ, τόσο ἀξιοπῆγος! Ἐχει ταλάν, ἀλλά... δὲν μ' ἀρέσει. Πολὺ ἄσχημος... Περιπατεῖ σιωπῶς καὶ στὸ πρόσωπό του ἔχει κατὶ σημάδια... Ἡ φωνὴ του βρογχή... Κι' ἐπειτα οἱ τρόποι του. Ὅχι, ποτέ!...»

Ὁ κωμικὸς ἔκαμε σιωπηλὸς μερικὰ βήματα, κατόπιν ἐρρίφη βαρὺς ἐπὶ μιᾷ πολυθρόνῃ καὶ ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος του ἀπὸ τῆς τραπέζης θεωριώδως μίαν ἐφημερίδα. Διέτρεξε βιαστικὰ γραμμὰς τινὰς, μεθ' ὅς οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐσταμάτησαν ἐπὶ τινος γραμμᾶτος καὶ ἐκλείσθησαν βεβαρημένοι.

— Θεέ μου! Τοῦλάχιστον μερικὰς μυθίας νὰ ὑπῆρχαν! ἐμυρμουρίζετε. Ὅλοι θὰ ἔμπορευσε κανεὶς νὰ διασκεδάσῃ...

«Καὶ ὅμως δὲν ἔχει ἄσχημα μάτια, — ἐξηκολούθησε τοῦς διαλογισμοὺς τῆς ἡ ingénue. Καὶ τὸ μεγαλύτερον προτέρημα εἶνε ὁ χαρακτήρ του. Δι' ἓνα ἄνδρα δὲ δὲν σημαίνει τόσον ἡ καλλονὴ, ὅσον ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα... Εἰμποροῦμε κάλλιστα νὰ στεφανωθοῦμε. Μὲ ἄλλους ὅρους δὲν θὰ παραδεχθῶ ποτὲ τὴν ἐνωσίν μας. Πῶς μὲ κῦτταζε ποῦ ἐλίγου... Φλόγες ἐβγαζαν τὰ μάτια του φλόγες ποῦ πυρπολοῦν! Καὶ γιατί διστάζει; δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω!...»

Ὁ κωμικὸς ἐστέναξεν ἐκπαραστικώτατα. Ἐξάπαντος πολὺ ἀκριβὰ τοῦ ἐστοίχιζεν ἡ παράτασις τῆς σιωπῆς. Ἐγίνε κατακόκκινος ἀπὸ τὴν στενεχωρίαν του καὶ ἔδανεν τὰ χεῖλη, ἐξ οὗ τὸ στόμα του ἐστράβωνε ἔλασινά... Ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐξωγραφθῇ ἀγωνία...